

ZAGRANICZNY PROGRAM OBCHODÓW 100-LECIA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI.

Zainspirowani przeszłością, kreujemy przyszłość

Działania Instytutu Adama Mickiewicza

SZERSZE OPISY WYBRANYCH PROJEKTÓW

TEATR

Teatr ZAR

prezentacja polskiego teatru w Paryżu
12–15 grudnia 2018, Paryż, Francja

W grudniu w legendarnym teatrze Bouffes du Nord w Paryżu wystąpi wrocławski Teatr ZAR. 12 grudnia artyści zaprezentują projekt tryptyku „Anamnesis” – koncert pieśni łacińskich, ormiańskich, kurdyjskich, tureckich, perskich, arabskich i gruzińskich. Na koncercie wystąpią aktorzy Teatru ZAR, wykonujący pieśni łacińskich konfraterni, oraz muzycy z różnych stron świata i tradycji muzycznych.

W dniach 13–15 grudnia paryska publiczność zobaczy spektakl Teatru ZAR „Medee. O przekraczaniu”. Dodatkowo 14 grudnia przed spektaklem prezentacja filmowego zapisu „Akropolis” – legendarnego przedstawienia Jerzego Grotowskiego i Józefa Szajny ze wstępem Petera Brooka. To szczególna prezentacja zostanie zadedykowana mieszkającemu w Paryżu współzałożycielowi Teatru Laboratorium Ludwikowi Flaszenowi.

Spektakle Teatru ZAR to kolejne w tym roku pokazy polskiego teatru we Francji. We wrześniu publiczność Festival d'Automne zobaczyła „Proces” na podstawie powieści Franza Kafki, w reżyserii Krystiana Lupy.

Cykl Terytoria Choreografii, „Yanka Rudzka: Wielogłos”

wrzesień 2018 – Poznań, Minsk, Dniepr, Kijów, Tbilisi, Erywań

8 września w Starym Browarze w Poznaniu odbyła się pierwsza premiera w ramach współorganizowanego przez Instytut Adama Mickiewicza międzynarodowego projektu tanecznego Terytoria Choreografii – Nowe szlaki awangardy: spektakl „YANKA RUDZKA: WIELOGŁOS”. Po premierze przedstawienie w choreografii Joanny Leśniewskiej zostało zaprezentowane w Mińsku, Dnieprze, Kijowie, Tbilisi i Erywanu.

„Wielogłos” inspirowany był praktyką artystyczną Yanki Rudzkiej (1916–2008) – polskiej tancerki pracującej od lat 50. w Brazylii i uznawanej za jedną z najważniejszych postaci brazylijskiego tańca nowoczesnego. Punktem wyjścia dla spektaklu, tworzonego we współpracy brazylijskich, gruzińskich, ormiańskich i polskich tancerzy, była też muzyczna tradycja Kaukazu – oparta na koncepcji polifonii, jako metafory tożsamości – kulturowej, narodowej, osobistej i artystycznej.

Ten specjalnie przygotowany spektakl, jak również cztery inne polskie produkcje od 15 września do 3 października podróżowały po Europie Wschodniej i Kaukazie prezentując współczesny polski taniec i choreografię. W 7 miastach zostało pokazanych 19 spektakli oraz zrealizowanych 14 warsztatów z udziałem najlepszych artystów, pedagogów i teoretyków tańca skupionych wokół Polskiej Platformy Tańca 2017.

W ramach projektu Terytoria Choreografii, którego współtwórcami są Instytut Muzyki i Tańca, East European Performing Arts Platform, Lubelski Teatr Tańca – Centrum Kultury w Lublinie i Art Stations Foundation, mają powstać kolejne spektakle taneczne inspirowane twórczością światowej sławy tancerek o polskich korzeniach: Bronisławy Niżyńskiej, Marii Rambert i Poli Nireńskiej. W roku 2019 „Terytoria choreografii” zaprezentują polski taniec współczesny w Bułgarii, Rumunii, Czechach, Węgrzech i Słowacji. Spektakl wokół sylwetki Poli Nireńskiej „Tracąc ziemię pod stopami” przygotowuje w 2019 roku Agata Siniarska, choreografka wybrana w drodze konkursu.

Cykl Teatru Tańca „Serce Fabryki” 14 września 2018, Koszyca, Słowacja

W Koszycach, na terenie dawnej fabryki tytoniu „Tabačka”, zamienionej dziś na centrum kultury, odbyła się 14 września 2018 roku – współorganizowana przez Instytut Adama Mickiewicza – premiera spektaklu tanecznego „Serce Fabryki”. Przygotowania do premiery trwały wcześniej na terenie Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku. Celem projektu, tworzonego przez choreografa Rafała Dziemidoka i dramaturżkę Ulę Zerek, jest pokazanie w jaki sposób historia fabryk i pracujących w nich robotników, a później tworzących na ich terenie artystów, opowiada o zmianach społecznych i ekonomicznych, zachodzących we współczesnym świecie. W projekcie biorą udział tancerze z Polski i Słowacji. Kolejny pokaz „Serce Fabryki” odbędzie się w sierpniu 2019 roku w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku w ramach festiwalu „Solidarity of Arts”. Twórcy planują także spektakle na Węgrzech i w Czechach.

„Paderewski Cycle” – konkurs w Stanach Zjednoczonych na musical inspirowany postacią i dorobkiem Ignacego Jana Paderewskiego. 28 listopada – 6 grudnia 2018, Stany Zjednoczone

W czterech miastach Stanów Zjednoczonych Nowym Orleanie, Los Angeles, Albuquerque i Nowym Jorku prezentowane będą prace „work-in-progress” siedmiu jednoaktowych musicali o Paderewskim.

Z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Instytut Adama Mickiewicza ogłosił w styczniu 2017 roku w Stanach Zjednoczonych konkurs na musical inspirowany życiem i działalnością Ignacego Jana Paderewskiego, wybitnego polskiego pianisty, kompozytora, ale też polityka i męża stanu, pierwszego premiera II Rzeczypospolitej. Celem konkursu było zainteresowanie środowiska amerykańskich twórców osobą Paderewskiego, którego osobiste kontakty z amerykańskim prezydentem Woodrowem Wilsonem wpłynęły na powstanie

13. punktu jego programu pokojowego, który gwarantował polską niepodległość i suwerenność po zakończeniu I Wojny Światowej.

W drugim etapie konkursu Paderewski Cycle, który odbył się w czerwcu 2017 roku, jury wybrało dziewięciu twórców scenariuszy musicalu, których zaproszono do przygotowania 15-20 minutowych prezentacji swojego pomysłu na scenie. Pokaz prezentacji odbył się kilka miesięcy później, w listopadzie 2017 w Los Angeles i Nowym Jorku.

Kolejny, trzeci etap projektu realizowany na przełomie listopada i grudnia 2018 roku, obejmuje pokazy „work in progress” siedmiu jednoaktówek musicalowych o Paderewskim wyłonionych spośród pomysłów Paderewski Cycle 2017 a rozwiniętych i przedstawianych rok później w ośrodkach artystycznych w czterech amerykańskich miastach: Nowym Orleanie, Los Angeles, Albuquerque i Nowym Jorku. Do obserwowania pokazów musicali o Ignacym Janie Paderewskim zostali zaproszeni m.in. ważni amerykańscy przedstawiciele środowisk akademickich, producenci broadwayowskich spektakli oraz potencjalni inwestorzy.

Polski program na China Shanghai International Festival 19 października – 18 listopada 2018, Szanghaj, Chiny

Podczas tegorocznego China Shanghai International Arts Festival, w dniach 19 października - 18 listopada 2018 ważne miejsce zajmują artyści z Polski. W ramach, współorganizowanego przez Instytut Adama Mickiewicza, polskiego programu publiczność CSIAF miała okazję 21 i 22 października zobaczyć wyreżyserowany przez Igora Gorzkowskiego spektakl Polskiego Teatru Tańca „Żniwa”, nawiązujący do obrzędów towarzyszących zbiorom oraz cyklu pracy rolnika, porównywanego do życia człowieka.

W warstwie muzycznej tanecznego spektaklu wykorzystano kompozycje Eugeniusza Rudnika - pioniera polskiej muzyki elektronicznej, związanego ze Studium Eksperymentalnym Polskiego Radia. Oprócz tego partie wokalne oparte na motywach polskiej muzyki tradycyjnej, wykonuje na żywo Adam Strug.

Ważnym polskim akcentem muzycznym na China Shanghai International Arts Festival był także koncert Sinfonii Varsovii, pod batutą Krzysztofa Pendereckiego z wybitną skrzypaczką, Anne-Sophie Mutter. Poza tym w Szanghaju wystąpił polski duet kameralny Mariusz Monczak i Robert Adamczak (fortepian i skrzypce) oraz zespół Machina del Tango.

„Powrót Manru” 11 listopada 2018, Kijów, Ukraina 12 grudnia 2018, Lwów, Ukraina

11 listopada w Kijowie będzie miała miejsce uroczysta prapremiera „Powrotu Manru” – jedynej opery Ignacego Jana Paderewskiego.

Jest to efekt współpracy Polsko – Ukraińskiej Fundacji im I.J. Paderewskiego z partnerami: Instytutem Polskim w Kijowie, Lwowską Operą Narodową i Teatrem Wielkim – Operą Narodową. Po raz pierwszy usłyszymy autorskie wykonanie opery Paderewskiego z udziałem artystów z Polski i Ukrainy. Dzieło zostanie wykonane pod batutą Natalii Ponomarchuk- utalentowanej ukraińskiej dyrygentki. Reżyserii podjął się Wasyl Wowkun- dyrektor Opery we Lwowie.

„Manru” to jedyna opera Paderewskiego i pierwszy dramat muzyczny w polskiej twórczości operowej. Oparta na cygańsko-góralskich motywach historia nieszczęśliwej miłości opowiada

o nierównościach społecznych i wykluczeniu, a przez swoją uniwersalność może być odczytywana w najróżniejszych kontekstach. Premiera utworu (w wersji mobilnej) odbędzie się 11 listopada 2018 w Operze Kijowskiej. 12 grudnia 2018 roku opera w nowej, pełnej wersji po raz pierwszy zostanie pokazana we Lwowie.

Nowy Teatr prezentuje: „Jedna tożsamość – Jeden Gest”

21 listopada 2018, Ryga, Łotwa

28, 29 listopada 2018, Tallin, Estonia

Niezbywalnym elementem tożsamości jest kultura, która wyraża się w języku. Takie podejście bliskie jest myśli awangardy, chcącej kreować otwarte społeczeństwo. W 1966 roku w Polsce powstał jeden z pierwszych na świecie opisów systemu językowo-migowego i przestrzeń dla rozwoju wyjątkowej, polskiej odmiany. Prezentowany spektakl „Jeden Gest” w reżyserii W. Ziemilskiego porusza problematykę języka, jako budulca tożsamości i stawia pytania o to, co jest unikatowego w doświadczeniu komunikacji poprzez język.

MUZYKA

Zagraniczna premiera „Poloneza” Krzysztofa Pendereckiego w ramach jesiennej trasy I,CULTURE ORCHESTRA

25 października 2018, Bruksela, Belgia

29 października 2018, Hamburg, Niemcy

Podczas jesiennej trasy 7.edycji projektu I,CULTURE Orchestra, koncertów w BOZAR w Brukseli 25 października i w Elbphilharmonie w Hamburgu 29 października, odbyła się światowa premiera najnowszego utworu Krzysztofa Pendereckiego – „Polonez”. Utwór powstał z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości, na specjalne zamówienie Instytutu Adama Mickiewicza i Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina.

Poza „Polonezem” Krzysztofa Pendereckiego I,CULTURE Orchestra pod batutą dyrektora artystycznego zespołu Kirilla Karabitsa, w ramach jesiennej trasy wykonała także I Koncert skrzypcowy Karola Szymanowskiego z solistką Carolin Widmann oraz „Święto wiosny” Igora Strawińskiego. Koncerty w Brukseli i Hamburgu spotkały się ze wspaniałym przyjęciem publiczności. Nagrodzono je owacją na stojąco. Na bis muzycy zagrali Mazurę z opery „Halka” Stanisława Moniuszki oraz I suitę z baletu „Gajen” gruzińskiego kompozytora Arama Chaczaturiana.

Stworzona przez Instytut Adama Mickiewicza I, CULTURE Orchestra, jest jedną z najbardziej dynamicznie rozwijających się orkiestr młodzieżowych na świecie. Od 7 lat łączy muzyków z Polski i krajów Partnerstwa Wschodniego. Z okazji obchodów stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości do orkiestry dołączyli także artyści z krajów Europy Środkowej, w 2018 roku z ICO grają młodzi Węgrzy.

Polski program w Elbphilharmonie w Hamburgu wrzesień–listopad 2018, Hamburg, Niemcy

W związku z obchodzoną w tym roku 100. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości publiczność Elbphilharmonie w Hamburgu może wysłuchać specjalnego Polskiego Programu. Podczas kilkunastu koncertów uznani polscy i zagraniczni wykonawcy prezentują różne oblicza polskiej muzyki, która nierzadko wpływała z inspiracji historycznych. Prezentowane są utwory kompozytorów, którzy na stałe zapisali się w historii jako ambasadorowie kultury polskiej na świecie, stając się synonimem artystycznej niepodległości: K. Szymanowskiego, I. J. Paderewskiego, W. Lutosławskiego, A. Panufnika czy K. Pendereckiego, ale też muzyka jazzowa i pop.

Na otwarcie polskiego programu, 10 września, odbył się, współorganizowany przez Instytut Adama Mickiewicza koncert uznanego pianisty Szymona Nehringa i Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia pod batutą Alexandra Liebreicha. Hamburgska publiczność usłyszała Koncert fortepianowy a-moll op.17 Ignacego Jana Paderewskiego, Koncert na orkiestrę Witolda Lutosławskiego oraz utwór „Przebudzenie Jakuba” Krzysztofa Pendereckiego i „Kołysankę” Andrzeja Panufnika.

29 października publiczność Elbphilharmonie wysłuchała koncertu w wykonaniu I, CULTURE Orchestra – muzycy wykonali Poloneza Krzysztofa Pendereckiego, I Koncert skrzypcowy op. 35 Karola Szymanowskiego oraz Święto wiosny Igora Strawińskiego. Partie solowe zagrała niemiecka skrzypaczka Carolin Widmann. Ponadto w ramach polskiego programu hamburska publiczność usłyszała także muzykę Krzysztofa Komedy w wykonaniu polskiego pianisty jazzowego Leszka Możdżera. Koncert pod tytułem „Komeda” odbył się 23 października.

Z kolei 4 listopada, w ramach polskiego programu wystąpił kwartet smyczkowy Apollon Musagete Quartett. Muzycy zagrali utwory polskich kompozytorów: Wacława z Szamotuł, Karola Szymanowskiego, Andrzeja Panufnika, Witolda Lutosławskiego i Krzysztofa Pendereckiego.

15 listopada, w Elbphilharmonii wystąpi Orkiestra Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu pod batutą Giancarlo Guerrero i solistka Yulianna Avdeeva, zwyciężczyni XVI Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. Z kolei 17 listopada NDR Elbphilharmonie Orchester pod batutą Krzysztofa Urbańskiego zagra koncert z Piotrem Anderszewskim. W programie koncertu IV Symfonia Karola Szymanowskiego i III Symfonia Henryka Mikołaja Góreckiego.

20 listopada, w ramach polskiego programu w Elbphilharmonie, polski kwartet smyczkowy Meccore String Quartet zagra utwory Krzysztofa Pendereckiego, Romana Padlewskiego, Szymona Laksa i Karola Szymanowskiego.

Z kolei 22, 23 i 25 listopada orkiestra hamburskiej filharmonii wystąpi z pianistą Janem Lisieckim. Artyści wykonają Rondo 1. i 2. Krakowiak F-dur Fryderyka Chopina, Wariacje na temat Paganiniego na fortepian i orkiestrę oraz Małą suitę Witolda Lutosławskiego i Polimorfie Krzysztofa Pendereckiego.

Na zakończenie polskiego programu w Elbphilharmonie, 25 listopada, odbędzie się występ skrzypka Adama Bałdycha i pianisty Władysława Sendeckiego z towarzyszeniem kwartetu smyczkowego - Atom String Quartet. Wykonywany przez artystów program „Piano meets String” łączy elementy muzyki klasycznej i jazzu.

„Fourteen Points” Pawła Szymańskiego w Barbican Centre w Londynie 2 Listopada 2018, Londyn, Wielka Brytania

2 listopada w londyńskim Barbican Centre odbył się koncert z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, podczas którego miała miejsce premiera najnowszego utworu Pawła Szymańskiego „Fourteen Points. Woodrow Wilson Overture”. Inspiracją dla kompozytora był program pokojowy amerykańskiego prezydenta Woodrowa Wilsona, który miał prowadzić do stworzenia nowego porządku po I Wojnie Światowej i zapobiec kolejnym konfliktom zbrojnym. Dla Polaków szczególnie ważny był 13. punkt programu, który mówił o utworzeniu niepodległego państwa polskiego. Także ten fragment szczególnie wybrzmiał w utworze Pawła Szymańskiego.

Kompozycja powstała na wspólne zamówienie Instytutu Adama Mickiewicza oraz brytyjskiej rozgłośni BBC. Podczas koncertu w Barbican Centre utwór „Fourteen Points” wykonała BBC Symphony Orchestra pod batutą Michała Nesterowicza.

„Fourteen Points. Woodrow Wilson Overture” to kolejna obok „Fireworks” i opery „Bildbeschreibung” Agaty Zubeł czy „Poloneza” Krzysztofa Pendereckiego kompozycja stworzona w tym roku na zamówienie Instytutu Adama Mickiewicza. Trwają też prace nad zamówioną, nową kompozycją Elżbiety Sikory, której premiera planowana jest w 2019 roku.

Potrójna premiera utworu Agaty Zubeł „Fireworks” podczas koncertów w Warszawie, Londynie i Berlinie, została uhonorowana nagrodą European Composers Award i Koryfeusz Muzyki Polskiej w kategorii Wydarzenie Roku.

Azjatycka trasa koncertowa Sinfonii Varsovii październik 2018, Chiny listopad 2018, Korea Południowa

Orkiestra Sinfonia Varsovia pod dyрекcją maestro Krzysztofa Pendereckiego wystąpiła w październiku w Chinach. Koncerty w ramach chińskiej trasy odbyły się w tak prestiżowych salach jak National Centre for the Performing Arts (NCPA) w Pekinie czy Shanghai Oriental Art Center (SHOAC) w Szanghaju. Dodatkowo koncert w Szanghaju był częścią polskiego programu na jubileuszowej, dwudziestej edycji China Shanghai International Arts Festival – jednego z największych międzynarodowych festiwali artystycznych w Chinach. W pierwszej części chińskiej trasy z Sinfonią Varsovią zagrała niemiecka solistka Anne-Sophie Mutter. Muzycy wykonali między innymi utwór „Metamorfozy”, skomponowany przez Krzysztofa Pendereckiego dla Anne-Sophie Mutter. W drugiej części chińskiej trasy koncertowej Sinfonia Varsovia zagrała pod batutą Macieja Tworka z tajwańskim skrzypkiem Yu-Chien Benny Tsengiem. Koncerty w Chinach były elementem międzynarodowego programu obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Po ośmiu koncertach w Chinach muzycy Sinfonii Varsovii wyruszą w listopadzie do Korei Południowej. Muzycy zagrają dwa koncerty 10 i 11 listopada w Usan i Seulu, tym razem pod batutą maestro Grzegorza Nowaka. Program koreańskich koncertów łączy tradycję muzyczną obu krajów. Artyści wykonają poemat symfoniczny „Powracające fale” op. 9 Mieczysława Karłowicza, „Stabat Mater” Karola Szymanowskiego oraz „Sinfonia da Requiem” koreańskiego kompozytora Jeajoon Ryu, który kompozycję studiował między innymi na Akademii Muzycznej w Krakowie pod kierunkiem Krzysztofa Pendereckiego. Podczas obu koncertów do muzyków Sinfonii Varsovii dołączy National Chorus of Korea, a także dwoje koreańskich solistów Jae-Eun Paik (alt) i Chae-Il Kim (bas-baryton). Partię sopranową wykona amerykańska śpiewaczka Jennifer Wilson.

Koncert NOSPR i Szymona Nehringa w złotej sali Musikverein w Wiedniu 17 listopada 2018, Wiedeń, Austria

17 listopada 2018 roku w Złotej Sali Musikverein w Wiedniu odbędzie się, współorganizowany przez Instytut Adama Mickiewicza, koncert pianisty Szymona Nehringa i Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia. Koncert został objęty Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości.

Wiedeńska publiczność wysłucha Uwertury do opery „Halka” Stanisława Moniuszki, jednego z najważniejszych XIX-wiecznych polskich kompozytorów oraz – flagowy już dla tegorocznych uroczystości rocznicowych – Koncert fortepianowy a-moll op. 17 Ignacego Jana Paderewskiego, którego prawykonanie miało miejsce 20 stycznia 1889 roku w Wiedniu. Poza tym w programie koncertu znalazła się I Symfonia c-moll op. 68 Johannes Brahmsa.

Nowe technologie w służbie Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia lipiec – grudzień 2018

W Zentrum für Kunst und Medien w niemieckim Karlsruhe trwa wystawa unikatowych osiągnięć pół wieku działalności Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia – „Through the Soundproof Curtain. The Polish Radio Experimental Studio”. SEPR zostało powołane do życia w 1957 roku w Warszawie stając się miejscem unikatowym w skali całego Bloku Wschodniego. Przez kilka dekad oferowało twórcom przestrzeń artystycznej autonomii i kreatywnej wolności. Dysponując najnowocześniejszą wówczas technologią mogło sprostać oczekiwaniom różnorodnych twórców. Podstawowym i oficjalnym celem działalności SEPR była muzyka ilustracyjna oraz pionierskie dokonania w dziedzinie sound designu. W praktyce oznaczało to, że dźwiękowe eksperymenty realizowane w warszawskiej siedzibie Polskiego Radia wywarły istotny wpływ na rozwój nie tylko europejskiej muzyki artystycznej, ale także na kulturę popularną i masową wyobraźnię w całej środkowo-wschodniej Europie. SEPR stał się unikatowym laboratorium dla artystów wizualnych i performerów, takich jak Oskar i Zofia Hansenowie, Krzysztof Wodiczko, Kazimierz Urbanski czy Józef Robakowski.

W ramach promocji Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia Instytut Adama Mickiewicza wydał także dwie płyty dołączane do opiniotwórczego brytyjskiego magazynu „The Wire”, zawierające oryginalne kompozycje z warszawskiego ośrodka oraz ich współczesne interpretacje stworzone przez wiodących przedstawicieli światowej sceny eksperymentalnej. Dodatkowo, w współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza, wytwórnia Ableton stworzyła internetową bibliotekę sampli, z której mogą korzystać współcześni twórcy muzyki elektronicznej:

<https://www.ableton.com/en/blog/sounds-polish-radio-experimental-studio/>.

Ogromne zainteresowanie biblioteką (ponad 18 tysięcy pobrań w ciągu pierwszego miesiąca) Instytut Adama Mickiewicza wzmocni w 2019 roku ogłaszając otwarty konkurs na kompozycje oparte na samplach ze Studia Eksperymentalnego.

Polsko-Ukraińska Orkiestra Rozrywkowa 17 listopada 2018, Kijów, Ukraina

Najlepsi muzycy z Polski i Ukrainy, przy wsparciu Instytutu Adama Mickiewicza, tworzą orkiestrę rozrywkową. Łączy ona muzyków wywodzący się z różnych środowisk artystycznych, zarówno klasycznych, jazzowych, jak i eksperymentalnych, otwartych na improwizację oraz współkomponowanie utworów orkiestry. Artyści spotkają się 12 listopada w Kijowie, w przestrzeni

32 Jazz Club, aby przez 5 dni komponować nowy repertuar. Bazą do tworzonych wspólnie kompozycji będą teksty ukraińskich poetów i pisarzy m.in.: Marianny Kijanowskiej, Nazara Honczara, Iwana Łuczuka, Bohdana Oleha Horobczuka, Hałyny Tkaczuk, Julii Stachiwskiej. Wyboru tekstów dokonało dwóch polskich muzyków – Michał Górczyński i Paweł Szamburski. Poza tekstami ukraińskich poetów, za materiał dźwiękowy posłużą nagrania wybranych wierszy czytane przez Ukraińców mieszkających w Polsce.

Efekt współpracy będzie można zobaczyć i usłyszeć 17 listopada. Muzycy zagrają wspólnie koncert, który będzie transmitowany on-line na antenie OFR - ukraińskiej rozgłośni radiowej poświęconej kulturze - oraz na stronie portalu culture.pl. Internetowa transmisja da możliwość uczestnictwa w koncercie melomanom z Polski i Ukrainy.

Hymne a la Pologne

– uroczysty koncert z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości
2 grudnia 2018, Paryż, Francja

W paryskiej katedrze św. Ludwika, należącej do kompleksu Pałacu Inwalidów, 2 grudnia odbędzie się koncert „Hymne a la Pologne” z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Wydarzenie odbywa się pod patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Program koncertu został w całości poświęcony Polsce. Orchestre Pasdeloup, najstarsza francuska orkiestra symfoniczna zagra pod batutą Jerzego Maksymiuka. W programie koncertu „Warszawiaka” i Msza na 4 głosy solowe, chór mieszany, organy i orkiestrę Karola Kurpińskiego, Fantazja A-dur na tematy polskie op. 13 Fryderyka Chopina, Nokturn Op.16, No.4 Ignacego Jana Paderewskiego oraz Polonez Jerzego Maksymiuka. Jako soliści wystąpią: Janusz Olejniczak na fortepianie i Philippe Brandeys na organach.

Koncertowi towarzyszyć będzie wystawa multimedialna poświęcona setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Celem ekspozycji „1918–1921. Polskie wojny o niepodległość” będzie przedstawienie – głównie francuskiej publiczności – na czym polegała istota walk o odtworzenie państwa polskiego po formalnej deklaracji niepodległości w 1918 r., która bynajmniej nie kończyła wojny o granice i byt odradzającej się Polski.

Muzyka niezależności – trzy koncerty w Kijowie 4 grudnia 2018, Kijów, Ukraina

Z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i powstania niepodległego państwa ukraińskiego w Kijowie odbywa się cykl koncertów pod nazwą Muzyka Niezależności. Przewodnią ideą programu jest zestawienie muzyki polskiej ze współczesną muzyką ukraińską. Nad repertuarem pracują wspólnie artyści z obu krajów, autorem cyklu jest dyrygent i menedżer Roman Rewakowicz, który od ponad 20 lat aktywnie promuje muzyczny dialog pomiędzy Polską a Ukrainą.

4 grudnia w Sali Koncertowej Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. Piotra Czajkowskiego wystąpi Narodowa Orkiestra Symfoniczna Ukrainy pod batutą Romana Rewakowicza z pianistą Józsefem Örménym. W programie III Koncert fortepianowy Ignacego Jana Paderewskiego, Symfonia h-moll op. 24 „Polonia” Ihora Szerbakowa oraz „Znaki” Anny Hawrylec.

To już trzeci koncert kijowskiego cyklu Muzyka Niezależności. 29 września, podczas inauguracji cyklu koncertów i jednocześnie otwarcia 29. Międzynarodowego Festiwalu "Kyiv Music Fest", najważniejszego ukraińskiego festiwalu muzyki współczesnej publiczność usłyszała "Credo na 5 głosów solowych, chór chłopięcy, chór mieszany i orkiestrę" Krzysztofa Pendereckiego pod

batutą kompozytora oraz utwory ukraińskich kompozytorów „Pieśni gwiazd” Bohdany Frolyak oraz światową premierę Koncertu na wiolonczelę i orkiestrę symfoniczną Ihora Szczerbakowa.

Kolejny koncert w ramach cyklu Muzyka Niezależności odbył się 31 października w kijowskim Kościele św. Mikołaja. Narodowy Chór Ukrainy „Dumka” pod dyрекcją Jewhena Sawczuka i Romana Rewakowicza wykonał utwory na chór a cappella Henryka Mikołaja Góreckiego i Władysława Sylwestrowej.

Głosy gór w Nowym Jorku

14 listopada 2018, Nowy Jork, Stany Zjednoczone

W nowojorskiej Carnegie Hall wystąpią Janusz Olejniczak, Sebastian Karpiel-Bułecka, znakomici muzycy z Atom String Quartet, Neo Quartet i Kwartetu Góralskiego Karpiela-Bułecki pod dyрекcją Jerzego Maksymiuka. W programie koncertu przygotowanego przez Teatr Wielki Operę Narodową „Głosy gór” publiczność usłyszy czerpiące z muzyki gór kompozycje m.in.: Karola Szymanowskiego, Wojciecha Kilara i Henryka Mikołaja Góreckiego. Całość dopełnią projekcje wykorzystujące zdjęcia Mieczysława Karłowicza.

ex- L’tronica. Karkowski re:mix

3 listopada 2018, Tokio, Japonia

17 listopada 2018, Nantes, Francja

20 grudnia 2018, Nowy Jork, Stany Zjednoczone

„Zbigniew Karkowski - re:mix” to prezentacja sylwetki i twórczości Zbigniewa Karkowskiego, jednego z najważniejszych polskich kompozytorów i wykonawców awangardowej muzyki elektronicznej, oraz reinterpretacji jego muzyki przez uznanych polskich i zagranicznych muzyków. Projekt Fundacji in Serch of.

2018 INDEPENDENCE TOUR

3 listopada 2018, Bukareszt, Rumunia

6 listopada 2018, Kijów, Ukraina

12 grudnia 2018, Wilno, Litwa

2018 INDEPENDENCE TOUR obejmuje 10 koncertów z repertuarem polskiej muzyki klasycznej: wokalne oraz na historycznych instrumentach, które są realizowane w 2018 r. w 10 krajach Europy. Krakowska orkiestra i chór Capella Cracoviensis prezentują dorobek polskich kompozytorów: Pękiela, Zieleńskiego, Moniuszki i Szymanowskiego, umiejętnie pokazując zagranicznej publiczności ciągłość rozwoju kultury muzycznej na ziemiach polskich i łączy naszą kulturę z cywilizacją zachodnią.

SZTUKI WIZUALNE I DESIGN

Wystawa „Anioł i syn”

20 września – 18 listopada 2018, Kowno, Litwa

W Narodowym Muzeum Sztuki im. M.K. Čiurlionisa w Kownie można oglądać, zorganizowaną przy współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza, wystawę „Anioł i syn” na której prezentowane są prace Stanisława Ignacego Witkiewicza i jego ojca Stanisława Witkiewicza. Bliska relacja dwójki artystów wywarła silny wpływ na ich sztukę. Stanisław Witkiewicz, ojciec, twórca stylu zakopiańskiego i krytyk sztuki, chciał wychować swego syna na indywidualnego i niezależnego twórcę.

Dzieło Stanisława Ignacego Witkiewicza – Witkacego, szczególnie jego teoria Czystej Formy, wywarło szczególny wpływ na polską sztukę, ale także dramaturgię i filozofię. Prezentowane na kowieńskiej wystawie dzieła odnoszą się do najważniejszych idei artystycznych obu twórców i przedstawiają kolejne etapy ich sztuki - od realizmu do awangardy. W tym kontekście ważne jest też prezentowanie motywów żmudzkich i litewskich obecnych w twórczości Witkiewiczów. Litewska wystawa została zorganizowana we współpracy z Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem.

Dzieła Adama Mickiewicza – „Dziady” i „Pan Tadeusz” na Litwie październik, listopad 2018, Wilno, Litwa

W Pałacu Wielkich Ksiąg Litewskich w Wilnie, 27 listopada zostanie otwarta wystawa „Litwo, Ojczyzno moja... Adam Mickiewicz i jego poemat Pan Tadeusz”. Ekspozycja jest ważnym wydarzeniem, nawiązującym do wspólnej historii polsko-litewskiego dziedzictwa. Najważniejszym eksponatem wystawy będzie rękopis poematu Mickiewicza, który niezmiernie rzadko można oglądać poza granicami Polski. Wileńska ekspozycja zorganizowana została we współpracy Muzeum Pana Tadeusza Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Zamku Królewskiego na Wawelu, Muzeum Narodowego – Pałacu Wielkich Ksiąg Litewskich w Wilnie, Instytutu Adama Mickiewicza oraz Instytutu Polskiego w Wilnie. Wystawa „Litwo, Ojczyzno moja... Adam Mickiewicz i jego poemat Pan Tadeusz” objęta została honorowym patronatem ze strony polskiej Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego i wiceprezesa Rady Ministrów, ministra kultury i dziedzictwa narodowego prof. dr hab. Piotra Glińskiego, a ze strony litewskiej Premiera rządu Republiki Litewskiej Sauliusa Skvernelisa i ministra kultury Republiki Litewskiej Liany Ruokytė-Jonsson.

Wcześniej, 29 i 30 października w Litewskim Narodowym Teatrze Opery i Baletu w Wilnie, zostało pokazane inne dzieło Adama Mickiewicza „Dziady” w reżyserii jednego z najciekawszych współczesnych litewskich reżyserów - Eimuntasa Nekrošiusa. Spektakl powstał w 2016 roku w Teatrze Narodowym w Warszawie. Litewskie prezentacje „Dziadów” odbyły się w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego SIRENOS. Współorganizatorem litewskich pokazów spektaklu Nekrošiusa jest Instytut Adama Mickiewicza.

Wystawa „Młoda Polska. Polish Fin de Siècle Art” w Göteborgu 27 października 2018 – 17 marca 2019, Göteborg, Szwecja

W Muzeum Sztuki w Göteborgu, we współpracy z Muzeum Narodowym w Warszawie i Instytutem Adama Mickiewicza, otwarto przekrojową wystawę poświęconą sztuce polskiej z przełomu XIX i XX wieku, przede wszystkim okresu Młodej Polski. Prezentowanych jest na

niej ponad 60 dzieł autorstwa słynnych polskich artystów twórców, takich jak Olga Boznańska, Józef Chełmoński, Jacek Malczewski, Józef Mehoffer, Edward Okuń, Wojciech Weiss, Witold Wojtkiewicz i Stanisław Wyspiański.

To pierwsza w Szwecji tak duża wystawa poświęcona Młodej Polsce. Jej twórcy pragną przybliżyć szwedzkiej publiczności sztukę polską końca XIX wieku. W szerszej perspektywie ekspozycja opowiada także o dynamicznych przemianach zachodzących w Europie na przełomie XIX i XX wieku oraz o pokoleniu polskich artystów, którego przedstawiciele – na co zwracają uwagę szwedzcy kuratorzy – urodzili się w XIX wieku w krajach takich jak Austro-Węgry, carska Rosja oraz Prusy, a zmarli w odrodzonej po rozbiorach niepodległej Polsce XX wieku, podczas II wojny światowej lub na emigracji. Wystawa stanowi przyczynek do zmiany narracji na temat sztuki schyłku XIX wieku, która w krajach skandynawskich i w państwach zachodnich tak mocno koncentruje się wokół sceny paryskiej. Choć wielu artystów zdecydowało się na przeprowadzkę do Paryża, ekspozycja skupia się na tych, którzy później wrócili do ojczyzny i podkreśla związki ich twórczości z Monachium, Anglią, Włochami czy Sankt Petersburgiem. Prezentując dzieła tworzone w różnych częściach Europy, ekspozycja koresponduje z imponującą kolekcją skandynawskiej sztuki końca wieku zgromadzoną przez Muzeum Sztuki w Göteborgu. Wystawę można oglądać do 17 marca 2019 roku.

**„Une Avant-Garde Polonaise...” wystawa prac Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego w Centrum Pompidou w Paryżu
24 października 2018 – 14 stycznia 2019, Paryż, Francja**

W paryskim Centrum Pompidou otwarto, współorganizowaną przez Muzeum Sztuki w Łodzi i Instytut Adama Mickiewicza, wystawę prac Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego. Ekspozycja prezentująca ponad 180 prac pokazuje spektrum działań artystów od malarstwa i rzeźby, poprzez projektowanie użytkowe - wzornictwo przemysłowe, architekturę, typografię – aż po ich aktywność dydaktyczną i teoretyczną.

Pojęcie „realnej utopii” – użyte w paryskiej wystawie do interpretacji działalności Kobro i Strzemińskiego – pozwala rozwinąć rozpoznanie, które w poprzednich zagranicznych prezentacjach dorobku tych artystów zostało ujęte w koncepcji „prototypu”. Według niej sztuka to laboratorium, w którym artyści testują idee, „prototypy”, mogące służyć jako inspiracje dla praktycznych rozwiązań pozwalających przekształcać rzeczywistość społeczną. Paryska wystawa pozwala śledzić, jak do idei „realnej utopii” odnoszą się poszczególne etapy twórczości Kobro i Strzemińskiego. Odwiedzający wystawę w Centre Pompidou mogą zobaczyć niemal wszystkie prace Katarzyny Kobro i znaczną część dorobku Władysława Strzemińskiego. Dzieła pochodzą z kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi, ale także ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Narodowego w Warszawie, Yad Vashem w Jerozolimie oraz z polskich i zagranicznych kolekcji prywatnych.

Ekspozycja w Centre Pompidou jest najważniejszym – po prezentacjach w Madrycie i Malmö – elementem wspólnych działań Instytutu Adama Mickiewicza i Muzeum Sztuki w Łodzi, który przypomina światowej publiczności o należnym tej parze artystów miejscu w historii sztuki XX wieku. Wystawę można oglądać do 14 stycznia 2019 roku.

**Prezentacja polskiego designu w Europie środkowo-wschodniej
(Wiedeń, Budapeszt, Praga) oraz serial filmowy „Rzecz polska”
o historii polskiego projektowania w ciągu ostatnich 100 lat.
październik 2018, Wiedeń, Austria; Budapeszt, Węgry; Praga, Czechy**

W ramach zagranicznego programu obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Instytut Adama Mickiewicza kontynuuje promocję polskiego designu. Jesienią kilka współorganizowanych przez IAM wystaw zostało pokazanych w krajach Europy środkowo-wschodniej.

Wystawę „Elementarz polskiego designu”- unikatową ekspozycję prezentującą 100 obiektów charakterystycznych dla polskiego projektowania w ostatnim wieku, pokazano w ramach tegorocznego Vienna Design Week, którego Polska była gościem honorowym. Tę samą ekspozycję mogli zobaczyć wcześniej miłośnicy designu w Budapeszcie, Bukareszcie i w Gdyni.

Bogaty i przekrojowy program polskiej obecności podczas Vienna Design Week obejmował również wystawę polskich projektów graficznych „Symbol to Logo” oraz projekt „Design - Emergency Room” – przygotowaną przez warszawską ASP prezentację o performatywnym charakterze, pokazującą nie tylko projekty najmłodszych polskich projektantów, ale też polską myśl projektową natychmiastowo odpowiadającą na potrzeby współczesnych użytkowników. Ponadto, podczas VDW miała miejsce także międzynarodowa premiera gry VR „Cricoterie” odnoszącej się do słynnego polskiego twórcy teatralnego Tadeusza Kantora przygotowanej przez IAM, Fundację Kantora i belgijskie studio Tale of Tales będącej częścią polskiego programu związanego z nowymi technologiami.

Z kolei podczas Budapest Design Week zostały zaprezentowane dwie, współorganizowane przez Instytut Adama Mickiewicza wystawy: „Miejskie prototypowanie” - ekspozycja prezentująca projekty przygotowane do przestrzeni publicznej polskich miast, zarówno przemysłowe, jak i społeczne oraz „Korale koloru koralowego” – wystawa, która jest próbą określenia kolorystycznej tożsamości regionu, poprzez analizę barw wybranych przez projektantów z Czech, Polski, Słowacji i Węgier.

„Korale koloru koralowego” w październiku pokazano także w Pradze, podczas jubileuszowej, 20. edycji Międzynarodowego Festiwalu Designblok 2018.

Uzupełnieniem prezentacji polskiego designu z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości jest nakręcony przez TVP Kultura, we współpracy z Muzeum Narodowym w Warszawie i z Instytutem Adama Mickiewicza serial „Rzecz polska”. To sentymalna podróż, przedstawiająca charakterystyczne dla każdej dekady projekty, ich historię, wykorzystanie i twórców.

**„Czekając na kolejne nadejście” – wspólna wystawa polskich i litewskich
artystów w Wilnie i w Warszawie
sierpień 2018 – styczeń 2019, Wilno, Litwa; Warszawa, Polska**

Punktem wyjścia dla projektu „Czekając na kolejne nadejście” jest stulecie odzyskania niepodległości, które Litwa i Polska świętują w tym samym roku. Tworząc nowe prace na wystawę współcześni artyści z obu krajów, nie chcieli jednak nawiązywać do przeszłości, a raczej szukać nowych podmiotowości kształtujących naszą teraźniejszość i możliwe scenariusze przyszłości. Wystawa jest sposobnością do przyjrzenia się pozycjom, jakie zajmują dziś twórcy, określenia jakie emocje generują i jakie tworzą relacje w odniesieniu do konkretnych

środowisk. Zdaniem autorów, stanowi zaproszenie do refleksji nad teraźniejszością i wspólną przestrzenią obydwu państw.

Ekspozycję można było oglądać od 21 sierpnia do 18 października w Contemporary Art Centre w Wilnie. Od 25 października do 27 stycznia 2019 roku jest dostępna dla warszawskiej publiczności w Centrum Sztuki Współczesnej – Zamek Ujazdowski.

(Czułość)

22–25 listopada 2018, Tokio, Japonia

Wystawa 優 (Czułość), w której udział wezmą polscy i zagraniczni artyści współpracujący z grupą Czułość, odbędzie się w Watari Museum of Contemporary Art w Tokio. Wystawa, organizowana ze strony polskiej przez Fundację Galerii Czułość, jest efektem kilkuletniej współpracy międzynarodowej grupy artystycznej, odnoszącej się do tradycji polskiej i światowej awangardy. Wystawie towarzyszyć będzie spotkanie autorskie, prezentacja książki Czułość i koncert Yabe Tadashi.

„Plus minus cały świat Themersonów”

7, 8 grudnia 2018, Lipsk, Niemcy

Osią projektu jest prezentacja instalacji teatralnej „Jestem cały świat minus świat oprócz mnie”, inspirowanej twórczością Themersonów. Pokazom towarzyszą warsztaty i wykłady na temat sztuki Themersonów, służące zainspirowaniu uczestników do jak najbardziej twórczego spotkania ze sztuką Themersonów i Teatru Figur Kraków (TFK). Spektakle prezentowane były w wcześniej w ramach międzynarodowych festiwali oraz pokazów gościnnych w Niemczech, Czechach i Słowacji.

PUBLIKACJE I PROJEKTY ONLINE

Mapa Polskich Kompozytorów

Dzięki staraniom Instytutu Adama Mickiewicza udało się stworzyć internetową Mapę Polskich Kompozytorów – interaktywną stronę mapofcomposers.pl prezentującą sylwetki polskich twórców muzyki XX i XXI wieku.

Poza krótkimi notkami biograficznymi, w profilach artystów można znaleźć interesujące ciekawostki i wysłuchać starannie wybranych fragmentów reprezentatywnych utworów. Odbiorca ma szansę zapoznać się z analizą twórczości artystów, uwzględniającą techniki kompozytorskie, orientacje estetyczne czy szkoły i ośrodki, z którymi dany kompozytor był związany. To rozbudowane źródło wiedzy z pewnością zainteresuje zarówno muzyków czy krytyków, jak i wielu melomanów. Dzięki przejrzystej i intuicyjnej wizualizacji każdy szybko odnajdzie konkretnego artystę – od reprezentanta minimalizmu po kontynuatora tradycji

polskiego folkloru. Ponadto mapa ułatwi poruszanie się po istniejących już bogatych zasobach internetowych, które gromadzą wiedzę na temat polskiej muzyki współczesnej. Nie stanowi konkurencji dla funkcjonujących portali, ale wspiera je w propagowaniu polskiej kultury.

27 listopada, w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Londynie, w ramach międzynarodowej promocji mapy odbędzie się panel dyskusyjny z udziałem m.in. James'a Jolly'ego – redaktora naczelnego "Gramophone" oraz Johna Alisona reprezentującego redakcję „The Telegraph”.

Artykuł multimedialny

- Where Is Poland? Foreigner's Guide to Polish Culture under Partitions

W 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości proponujemy multimedialną podróż w przeszłość - w czasy, kiedy losy Polski, wymazanej z politycznej mapy Europy, dopiero się ważyły. Narratorem naszej opowieści jest Georg Brandes - wybitny duński pisarz i krytyk, który w latach 80. i 90. XIX wieku, w okresie kiedy w zaborze rosyjskim i pruskim nasilały się represje, a sprawa polska zniknęła z areny międzynarodowej, odwiedził podzielony kraj i napisał o nim książkę (przetłumaczone następnie na wiele języków "Wrażenia z Polski", 1888).

To, co Brandes zobaczył i opisał w swojej książce, stało się podstawą stworzonego przez Culture.pl multimedialnego reportażu historycznego. Jego celem jest ukazanie postaw polskiego społeczeństwa i niezwyklej roli kultury w obliczu zagrożenia dla bytu narodu.

Wieloczęściowy reportaż historyczny skonstruowany został wokół tytułowego pytania "Where Is Poland?". Odpowiedzi na nie - osadzone w różnych znaczeniach: geograficznym, politycznym, społecznym, etnograficznym aż po całkiem metaforyczne - powracają w kolejnych odstępach narracji, poświęconych takim zagadnieniom, jak sytuacja kobiet, rola literatury i sztuki, doświadczenie emigracji czy zasługi wybitnych jednostek dla kraju.

W reportażu wykorzystane zostały materiały archiwalne (reprodukcje dzieł sztuki i artefaktów z różnych kolekcji) z okresu poprzedzającego I wojnę światową. Projekt wzbogacają specjalnie zaprojektowane aplikacje interaktywne, będące próbą ożywienia tamtej historii i odnalezienia jej aktualności dzisiaj.

Quarks, Elephants & Pierogi: Poland in 100 Words

Publikacja "Quarks, Elephants & Pierogi: Poland in 100 Words" składa się z serii 100 ilustracji i artykułów pisanych w języku angielskim, skierowanych do czytelników zagranicznych oraz osób polskiego pochodzenia mieszkających za granicą. Ma na celu w ciekawy, nowoczesny i atrakcyjny sposób pokazać bogactwo języka polskiego w kontekście polskiej kultury, historii i tradycji. Publikacja jest nie tylko próbą zachęcenie użytkownika do nauki języka polskiego, ale również sposobem na przybliżenia istoty kraju za pomocą słów.

Jak pisze we wstępie do książki Adam Żuławski „mamy nadzieję, że eksplorując Polskę po polsku, rozpowszechniamy radość i wiedzę na temat miejsca, o którym nigdy nie pomyśleliście, i języka, którego być może nigdy nie słyszeliście”.

Publikacja "Quarks, Elephants & Pierogi: Poland in 100 Words" dzięki ilustracjom Magdaleny Burdzyńskiej i tekstom tworzonej przez redaktorów współpracujących z portalem Culture.pl: Mikołajem Glińskim, Matthew Davies i Adamem Żuławskim ma stać się również wizytówką jakości oraz promować portal culture.pl na całym świecie.

Metafory niepodległości w fotografii to projekt do oglądania i czytania na Culture.pl

W ilustrowanej serii 100 artykułów będzie można się przyjrzeć temu, jak polscy fotografowie i artyści wizualni odnosili się do historii, pamięci, czy praw człowieka. Zobaczymy jak widzieli Warszawę, ale też miejsca poza centrum Polski. Jak podchodzili do symboli i w jaki sposób komentowali przemiany ustrojowe.

Przez ponad sto lat fotografia kształtowała obraz rzeczywistości, była "okiem stulecia". W serii artykułów fotografie znajdują się w kontekście opowieści, świadectw i tekstów teoretycznych. Ikonygrafie wytworzone przez polskich artystów posłużą do lepszego zrozumienia historii.

Walter Benjamin umiejętność odszyfrowania fotografii widział jako niezbędną umiejętność kulturową. Dziś, kiedy obrazów powstaje znacznie więcej niż wcześniej, umiejętność czytania fotografii jak pisma, pozwala na lepsze zrozumienie współczesności.

W serii artykułów będzie można przyjrzeć się zarówno obrazowi polskiej fotografii, jak i obrazowi rzeczywistości współtworzonej przez nią.

SFTEW słucha cała Ameryka, od Puerto Rico po Alaskę.

Stories from The Eastern West to anglojęzyczna seria słuchowisk, która ma za zadanie opowiedzieć odbiorcom zagranicznym najważniejsze i najciekawsze historie z Polski i Europy Środkowo-Wschodniej.

W drugim sezonie „Stories from the Eastern West”, wspólnie zwiedzimy utopijne miasto w Czechach, odkryjemy tajniki alchemii, pokibicujemy Kozakiewiczowi i posłuchamy jak grał sam Paderewski!

W 2018 roku, po udanym pierwszym sezonie, ekipa Instytutu Adama Mickiewicza realizująca projekt SFTEW nawiązała współpracę m.in. z Only A Game, About Buildings+Cities, Howlround Theatre History Podcast, Art History for All i Undiscovered, a pierwszy odcinek podcastu pod tytułem „ARM” miał premierę w rozgłośni WBUR w Bostonie oraz w 300 współpracujących z nią rozgłośniach w całych Stanach Zjednoczonych.

Ponadto w 2018 roku Instytutowi Adama Mickiewicza udało się pozyskać największego jak dotąd partnera: KCRW - największą rozgłośnię na zachodnim wybrzeżu Stanów Zjednoczonych, docierającą do ponad 0,5 mln słuchaczy tygodniowo. Co więcej, radio KCRW przejęło ostatnio od National Public Radio (czyli amerykańskiego odpowiednika Polskiego Radia) jego berliński oddział, co potwierdza jego zainteresowanie regionem i nakreśla pole do rozszerzenia współpracy w przyszłości.

Było to możliwe dzięki udziałowi już po raz drugi w największym festiwalu radiowym świata – Third Coast Festival w Chicago. Jednym z centralnych jego punktów jest tzw „Pitchin' Panel” – co roku sześciu reporterów z całego świata dostaje szansę zaprezentowania swojej historii przed jury, złożonym z największych gwiazd amerykańskiego radia (i ok. 500 innymi dziennikarzami radiowymi zgromadzonymi na sali). W tym roku jako jedną z kilkuset nadesłanych historii zaakceptowano reportaż zrealizowany przez Instytut Adama Mickiewicza. Przedstawiciel Instytutu odpowiedzialny za SFTEW Wojciech Oleksiak miał możliwość wygłoszenia tzw. pitch-u przed komisją i bezpośredniego spotkania z redaktorem prowadzącym audycję „Unfictional” na falach jednej z największych radiostacji amerykańskich jaką jest KCRW. Pitch

został zaakceptowany i od razu po powrocie z USA Instytut Adama Mickiewicza zaczął współpracować z Nickiem Whitem nad ukończeniem epizodu Stories From The Eastern West dotyczącym Czarnobyla.

Na stronie SFTEW.com można posłuchać podcastu i pobrać go na dysk. Dostępny jest także na iTunes/Apple Podcasts, Spotify, Stitcher, Player.fm, Spreaker czy Overcast. Nowe odcinki są publikowane co 2 tygodnie.

Rejs Daru Młodzieży – wydarzenie kulturalne w Osace i Singapurze. 13–16 listopada 2018, Osaka, Japonia

W związku z cumowaniem Daru Młodzieży w Osace, w dniach 13–16 listopada 2018 roku, przy współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza przygotowano dwa projekty kulturalne, których celem będzie przedstawienie polskiej historii na tle światowych przemian w XX w. Oba prezentowane wydarzenia łączy motyw podróży.

Bohaterem pierwszego projektu będzie Bronisław Piłsudski (1866–1918), starszy brat marszałka Józefa Piłsudskiego, polski zesłaniec na wyspę Sachalin, etnograf i badacz kultury Dalekiego Wschodu, a później, po osiedleniu w Zakopanem, badacz tradycji Podhala i współtwórca Muzeum Tatrzańskiego. W Osace zostanie pokazany film dokumentalny na jego temat „Piłsudski Bronisław – zesłaniec, etnograf, bohater” (2017) w reżyserii Waldemara Czechowskiego. Obraz zrealizowano w Polsce, Japonii i na Litwie, w oparciu o materiały archiwalne z Rosji, Francji i Wielkiej Brytanii. Po pokazie odbędzie się spotkanie z reżyserem filmu. Dodatkowo publiczność będzie mogła zobaczyć wystawę fotografii pt. „Bronisław Piłsudski – etnograf i muzealnik” przygotowaną przez Muzeum Tatrzańskie i prezentowaną wcześniej w Zakopanem i w Wilnie.

Kolejnym wydarzeniem kulturalnym, podczas cumowania Daru Młodzieży w Osace, będzie projekt transmedialny nawiązujący do historii przedwojennego statku - MS Piłsudski. Oryginalny pokaz połączy dzieje odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach niewoli, oraz prezentację potęgi i luksusu najpiękniejszego przedwojennego polskiego transatlantyku (niestety zatopionego w 1939 roku). Pokaz został przygotowany przez Fundację Koncept Kultura, która zajmuje się prezentowaniem wydarzeń historycznych przy pomocy nowoczesnych form przekazu.

Wcześniej, w dniach 9–12 października, Dar Młodzieży cumował w porcie w Singapurze. Także tutaj udało się, przy współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza, przygotować specjalny program kulturalny. Publiczność mogła wysłuchać recitalu fortepianowego jednego z najbardziej uzdolnionych polskich pianistów młodego pokolenia – Marka Brachy. W ramach specjalnie przygotowanego programu zatytułowanego „Sounds of Polish Independence” artysta zagrał utwory Fryderyka Chopina, Aleksandra Tansmana, Władysława Szpilmana, Antoniego Kątskiego oraz Poloneza C-dur op.89 Ludwiga van Beethovena. W koncercie na terenie Ogrodu Botanicznego w Singapurze, mimo deszczowej pogody, uczestniczyło 300 słuchaczy.

Poza tym, podczas cumowania Daru Młodzieży w Singapurze, odbył się też koncert „Under the Polish Sails” w wykonaniu jednego z najlepszych zespołów wykonujących muzykę żeglarską – ETK Gdynia.

W ramach programu kulturalnego Rejsu Niepodległości publiczność w Singapurze mogła też zobaczyć unikatową wystawę rzeźb kinetycznych Jerzego Kędziory. Tworzone niemal od początku lat 90 oryginalne prace, charakteryzują się tym, że podparte jedynie na linie lub pręcie, utrzymują się na szczycie budynku, przecząc prawu grawitacji. Jedna z rzeźb Kędziory została usytuowana też na samym Darze Młodzieży.

Więcej o programie na culture.pl

Szersze informacje:

Magdalena Mich
Rzecznik prasowa
zastępca kierownika Wydziału Komunikacji
Instytut Adama Mickiewicza
Tel: 00 48 602 663 570
mmich@iam.pl